

Правління Національного банку України
ПОСТАНОВА

19 липня 2024 року

Київ

№ 89

Про затвердження Положення про порядок
розрахунку банками України та банківськими
групами значення коефіцієнта левериджу

Відповідно до статей 7, 15, 55, 56 Закону України “Про Національний банк України”, статей 9, 35, 66 Закону України “Про банки і банківську діяльність”, з метою імплементації положень Регламенту Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 575/2013 від 26 червня 2013 року про пруденційні вимоги до кредитних установ та про внесення змін до Регламенту (ЄС) № 648/2012 (зі змінами) щодо розрахунку коефіцієнта левериджу Правління Національного банку України **постановляє:**

1. Затвердити Положення про порядок розрахунку банками України та банківськими групами значення коефіцієнта левериджу (далі – Положення), що додається.

2. Банкам України:

1) розробити внутрішньобанківське положення щодо порядку розрахунку значення коефіцієнта левериджу до 31 березня 2025 року (включно);

2) здійснити розрахунок у тестовому режимі значення коефіцієнта левериджу згідно з вимогами Положення станом на 01 квітня, 01 травня, 01 червня, 01 липня 2025 року та надати інформацію про результати такого розрахунку до Національного банку України за встановленою ним формою не пізніше 15 квітня, 15 травня, 16 червня, 15 липня 2025 року відповідно;

3) затвердити та запровадити внутрішньобанківське положення щодо порядку розрахунку значення коефіцієнта левериджу до 31 липня 2025 року (включно);

4) здійснювати розрахунок значення коефіцієнта левериджу згідно з вимогами Положення починаючи зі звітної дати станом на 01 серпня 2025 року.

3. Відповідальним особам банківських груп:

1) розробити внутрішньогрупові документи щодо порядку розрахунку значення коефіцієнта левериджу до 30 червня 2025 року (включно);

2) здійснити розрахунок у тестовому режимі значення коефіцієнта левериджу згідно з вимогами Положення станом на 01 липня, 01 жовтня 2025 року, 01 січня 2026 року та надати інформацію про результати такого розрахунку до Національного банку України за встановленою ним формою не пізніше 10 вересня, 10 грудня 2025 року, 10 березня 2026 року відповідно;

3) затвердити та запровадити внутрішньогрупові документи щодо порядку розрахунку значення коефіцієнта левериджу до 31 березня 2026 року (включно);

4) здійснювати розрахунок значення коефіцієнта левериджу згідно з вимогами Положення починаючи зі звітної дати станом на 01 квітня 2026 року.

4. Департаменту методології регулювання діяльності банків (Оксана Присяженко) після офіційного опублікування довести до відома банків України інформацію про прийняття цієї постанови.

5. Постанова набирає чинності з 05 серпня 2024 року.

Голова

Андрій ПИШНИЙ

Інд. 22

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Правління
Національного банку України
19 липня 2024 року № 89

Положення про порядок розрахунку
банками України та банківськими групами
значення коефіцієнта левериджу

I. Загальні положення

1. Це Положення розроблено відповідно до Законів України “Про банки і банківську діяльність”, “Про Національний банк України”.

Підходи, визначені цим Положенням, ґрунтуються на нормах Регламенту Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 575/2013 від 26 червня 2013 року про пруденційні вимоги до кредитних установ та про внесення змін до Регламенту (ЄС) № 648/2012 (зі змінами), а також ураховують принципи і рекомендації Базельського комітету з банківського нагляду щодо коефіцієнта левериджу, визначені в документі “Базель III: Остаточні посткризові реформи [Basel III: Finalising post-crisis reform (грудень 2017 року)]”.

2. Терміни та скорочення в цьому Положенні вживаються в такому значенні:

1) актив – актив, що обліковується за активним балансовим рахунком Плану рахунків бухгалтерського обліку банків України, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 11 вересня 2017 року № 89 (зі змінами) (далі – План рахунків);

2) базовий актив деривативного контракту (далі – базовий актив) – уживається в значенні, визначеному в частині першій статті 32 Закону України “Про ринки капіталу та організовані товарні ринки” (далі – Закон про ринки капіталу);

3) базовий показник деривативного контракту (далі – базовий показник) – уживається в значенні, визначеному в частині другій статті 32 Закону про ринки капіталу;

4) групова основа – підхід до розрахунку розміру експозиції за деривативом та/або розміру надбавки за кредитний ризик контрагента за операціями репо / зворотного репо, що передбачає здійснення розрахунку за всіма деривативами та/або за всіма операціями репо / зворотного репо, які є предметом угоди щодо неттінгу з контрагентом, згідно з вимогами цього Положення;

5) деривативний контракт – уживається в значенні, визначеному в частині першій статті 31 Закону про ринки капіталу;

6) деривативні фінансові інструменти (далі – деривативи) – уживається в значенні, визначеному в пункті 13 частини першої статті 2 Закону про ринки капіталу;

7) детермінована умовна сума (deterministic notional amount) – умовна сума деривативу, яка є змінною та її прогнозовану суму можна достовірно визначити з огляду на умови, визначені в деривативному контракті;

8) ДК1 – додатковий капітал 1 рівня;

9) експортні кредити – кредити, надані за зовнішньо-економічними договорами (контрактами), укладеними з українським експортером;

10) Інструкція № 368 – Інструкція про порядок регулювання діяльності банків в Україні, затверджена постановою Правління Національного банку України від 28 серпня 2001 року № 368, зареєстрована в Міністерстві юстиції України 26 вересня 2001 року за № 841/6032 (зі змінами);

11) коефіцієнт кредитної конверсії (CCF) – уживається в значенні, визначеному в підпункті 14 пункту 5 розділу I Положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 30 червня 2016 року № 351 (зі змінами) (далі – Положення № 351);

12) консолідація грошових коштів (cash pooling) – механізм об'єднання дебетових та/або кредитових залишків коштів клієнта / декількох клієнтів, що обліковуються за балансовими рахунками з обліку коштів на вимогу, на окремому рахунку (консолідованому рахунку) з метою управління ліквідністю та грошовими потоками цього клієнта / цих клієнтів згідно з умовами договору / договорів банківських рахунків, укладених з цим клієнтом / цими клієнтами;

13) контрагент – будь-яка юридична чи фізична особа, яка має з банком / учасником банківської групи відносини фінансового характеру, а також одночасно може мати відносини іншого характеру, включаючи трудові;

14) ліквідаційний нетінг – уживається в значенні, визначеному в частині другій статті 40 Закону про ринки капіталу;

15) маржинальна угода – договір, укладений між сторонами деривативного контракту, умови якого визначають порядок передавання однією стороною

іншій стороні гарантійного покриття в сумі, розмір якої залежить від зміни значення базового показника (початкова, додаткова, варіаційна маржа);

16) маржинальний поріг (margin threshold) – розмір максимальної суми незабезпечених зобов'язань за деривативним контрактом, перевищення якого призводить до передавання гарантійного покриття однією стороною (боржником) іншій стороні (кредитору);

17) мінімальна сума переказу (minimum transfer amount) – мінімальна сума гарантійного покриття, яку згідно з маржинальною угодою одна сторона за деривативним контрактом зобов'язується перерахувати на вимогу іншої сторони внаслідок зміни значення базового показника в разі перевищення маржинального порогу;

18) МСФЗ 9 – міжнародний стандарт фінансової звітності 9 “Фінансові інструменти”;

19) надбавка за кредитний ризик контрагента (add-on) – компонент розрахунку сукупних активів та позабалансових зобов'язань, який відображає розмір втрат (збитків) банку / учасника банківської групи за операцією репо / зворотного репо внаслідок дефолту контрагента, що виникають понад розмір експозиції за активом за такою операцією, розрахований згідно з розділом IV цього Положення;

20) нетінг – уживається в значенні, визначеному в пункті 28 частини першої статті 2 Закону про ринки капіталу;

21) нетто-зобов'язання – сума грошового зобов'язання, що підлягає сплаті однією із сторін угоди щодо нетінгу (сума зобов'язань якої є більшою) іншій стороні такої угоди (сума зобов'язань якої є меншою) та визначається як різниця між сумами зобов'язань таких сторін;

22) ОК1 – основний капітал 1 рівня;

23) позабалансове зобов'язання – фінансове зобов'язання та активи в довірчому управлінні, що обліковуються за активними позабалансовими рахунками Плану рахунків;

24) Положення № 196 – Положення про порядок визначення банками України розміру регулятивного капіталу, затверджене постановою Правління Національного банку України від 28 грудня 2023 року № 196 (зі змінами);

25) Положення № 254 – Положення про порядок регулювання діяльності банківських груп, затверджене постановою Правління Національного банку України від 20 червня 2012 року № 254, зареєстроване в Міністерстві юстиції України 12 липня 2012 року за № 1178/21490 (зі змінами);

26) Положення № 346 – Положення про застосування Національним банком України заходів впливу, затверджене постановою Правління Національного банку України від 17 серпня 2012 року № 346, зареєстроване в Міністерстві юстиції України 17 вересня 2012 року за № 1590/21902 (зі змінами);

27) потенційний майбутній розмір експозиції (potential future exposure) – компонент розрахунку розміру експозиції за деривативом, який відображає майбутню потенційну зміну вартості деривативу, розрахований згідно з розділом III цього Положення;

28) поточна вартість заміщення (current replacement cost) – компонент розрахунку розміру експозиції за деривативом, який відображає розмір втрат (збитків) унаслідок негайного припинення всіх наявних вимог / зобов'язань за деривативом / деривативами на дату розрахунку з контрагентом, розрахований згідно з розділом III цього Положення;

29) поточна ринкова ціна деривативу (current market value) – позитивний або від'ємний результат переоцінки за деривативом у разі зміни його справедливої вартості;

30) специфічний ризик втрати напряду (specific wrong-way risk) – ймовірність виникнення додаткових збитків або втрат або додаткового недоотримання запланованих доходів у разі позитивної кореляції між розміром вимог банку / учасника банківської групи до контрагента за деривативом та ймовірністю дефолту цього контрагента в майбутньому, яка виникає з огляду на умови деривативного контракту;

31) справедлива вартість – уживається в значенні, визначеному в підпункті 31 пункту 3 розділу I Інструкції з бухгалтерського обліку операцій із фінансовими інструментами в банках України, затвердженої постановою Правління Національного банку України від 21 лютого 2018 року № 14 (зі змінами);

32) стохастична умовна сума (stochastic notional amount) – умовна сума деривативу, яка є змінною та її прогнозовану суму не можна достовірно визначити з огляду на умови, визначені в деривативному контракті;

33) товар – біржовий товар у значенні, визначеному в Законі України “Про товарні біржі”, та дорогоцінні метали;

34) угода щодо неттінгу (master netting agreement) – генеральна угода або інший документ, положення якого містять умови та порядок проведення неттінгу зобов’язань за деривативами, операціями репо / зворотного репо між банком / учасником банківської групи та контрагентом;

35) умовна сума деривативу (notional amount) – сума, яка визначається залежно від базового активу / базового показника та використовується для визначення платежів за деривативом, якими обмінюються сторони відповідно до умов деривативного контракту;

36) учасник клірингу – банк / учасник банківської групи, який уклав з особою, яка провадить клірингову діяльність, договір про клірингове обслуговування для здійснення клірингу прав та зобов’язань за правочинами щодо цінних паперів, деривативів, вчинених у власних інтересах банку / учасника банківської групи та/або в інтересах його клієнтів;

37) фінансове зобов’язання – уживається в значенні, визначеному в підпункті 26 пункту 5 розділу I Положення № 351;

38) центральний контрагент – особа, яка провадить діяльність центрального контрагента відповідно до вимог статті 60 Закону про ринки капіталу.

Інші терміни, що використовуються в цьому Положенні, вживаються в значеннях, визначених законами України, нормативно-правовими актами Національного банку України (далі – Національний банк) та міжнародними стандартами фінансової звітності.

3. Це Положення встановлює порядок розрахунку для банків України та банківських груп (кредитно-інвестиційної підгрупи) значення коефіцієнта левериджу.

Мінімальне значення коефіцієнта левериджу та вимоги щодо його дотримання встановлюються Інструкцією № 368 / Положенням № 254.

4. Банк / відповідальна особа банківської групи (далі – банк) розробляє та затверджує рішенням уповноваженого органу внутрішньобанківське положення / внутрішньогрупові документи щодо розрахунку значення коефіцієнта левериджу (далі – внутрішньобанківське положення), яке визначає процес розрахунку значення коефіцієнта левериджу, регламентує інші питання, що пов’язані з отриманням інформації для цілей такого розрахунку, та враховує вимоги цього Положення.

Внутрішньобанківське положення має щонайменше містити:

1) методику розрахунку значення коефіцієнта левериджу з урахуванням встановленого в банку / банківській групі управлінського та аналітичного обліку операцій;

2) підходи, що застосовуються банком згідно з цим Положенням для розрахунку сукупних активів і позабалансових зобов'язань, включаючи:

перелік активів, щодо яких прийнято рішення управлінського персоналу / колегіального органу банку (у письмовій формі) не включати їх до розрахунку сукупних активів та позабалансових зобов'язань;

спосіб розрахунку розміру експозиції за позабалансовим зобов'язанням;

3) процедури, порядок та строки отримання банком інформації, потрібної для проведення перевірки угод щодо нетінгу, щодо їх відповідності вимогам цього Положення, періодичність і терміни здійснення заходів з моніторингу актуальності висновків проведених перевірок;

4) механізми внутрішнього контролю за відповідністю, достовірністю, повнотою розрахунку значення коефіцієнта левериджу згідно з вимогами цього Положення.

5. Відповідність внутрішньобанківського положення та розрахунку банком значення коефіцієнта левериджу вимогам цього Положення є предметом оцінки Національним банком під час здійснення банківського нагляду.

Внутрішньобанківське положення подається Національному банку на його запит, а також уповноваженим Національним банком особам під час здійснення інспекційної перевірки.

Неподання внутрішньобанківського положення для ознайомлення на запит Національного банку або уповноважених Національним банком осіб під час здійснення інспекційної перевірки є підставою для застосування до банку заходів впливу згідно з Положенням № 346.

Відсутність у банку / банківській групі внутрішньобанківського положення є підставою для прийняття Національним банком рішення про неналежну організацію системи внутрішнього контролю, а також застосування заходів впливу згідно з Положенням № 346.

6. Значення коефіцієнта левериджу розраховується в гривні / гривневому еквіваленті за офіційним курсом гривні до кожної з іноземних валют, установленим Національним банком на дату розрахунку:

1) банком – щодня, ґрунтуючись на даних бухгалтерського обліку банку та додаткових даних;

2) відповідальною особою банківської групи – щокварталу, ґрунтуючись на даних субконсолідованого балансу кредитно-інвестиційної підгрупи банківської групи та додаткових даних.

7. Значення коефіцієнта левериджу розраховується за такою формулою:

$$LR = \frac{\text{Капітал 1 рівня}}{\text{Сукупні активи та позабалансові зобов'язання}} \cdot 100\% \quad (1),$$

де LR – значення коефіцієнта левериджу;

Капітал 1 рівня – величина капіталу 1 рівня згідно з вимогами Положення № 196 / Положення № 254;

Сукупні активи та позабалансові зобов'язання – величина, розрахована відповідно до пункту 8 розділу I цього Положення.

8. Банк визначає сукупні активи та позабалансові зобов'язання як суму таких складових:

1) сукупного розміру експозицій за активами (крім деривативів), розрахованих згідно з розділом II цього Положення;

2) сукупного розміру експозицій за деривативами, розрахованих згідно з розділом III цього Положення;

3) сукупного розміру надбавок за кредитний ризик контрагента за операціями репо / зворотного репо, розрахованих згідно з розділом IV цього Положення;

4) сукупного розміру експозицій за позабалансовими зобов'язаннями (крім деривативів), розрахованих згідно з розділом V цього Положення.

9. Банк здійснює розрахунок складових сукупних активів та позабалансових зобов'язань із дотриманням таких вимог:

1) зменшення активів / позабалансових зобов'язань на суму отриманої / отриманого застави / забезпечення на підставі права довірчої власності не допускається, крім випадків, визначених у цьому Положенні;

2) згортання активів / позабалансових зобов'язань із зобов'язаннями не допускається, крім випадків, визначених у цьому Положенні.

10. Банк має право не включати до розрахунку сукупних активів та позабалансових зобов'язань:

1) суму вирахувань з ОК1 та ДК1, здійснених згідно з Положенням № 196 / Положенням № 254, за:

- активами, які не мають матеріальної форми;
- вкладеннями у власні інструменти ОК1 / ДК1 та в інструменти ОК1 / ДК1 установи фінансового сектору;
- відстроченими податковими активами;
- нарахованими доходами;
- непокритим кредитним ризиком;
- непрофільними активами;

2) балансову вартість / частину балансової вартості активу та/або фінансового зобов'язання в національній валюті (гривні), що пов'язано з наданням експортного кредиту, повністю забезпечену забезпеченням, що відповідає принципам прийнятності забезпечення, визначеним Положенням № 351, у вигляді гарантій / резервних акредитивів Кабінету Міністрів України в національній валюті (гривні), наданих відповідно до закону України про Державний бюджет України на відповідний рік у порядку, передбаченому Бюджетним кодексом України, – якщо до активу / фінансового зобов'язання в національній валюті (гривні) за операцією з Кабінетом Міністрів України застосовується вага ризику 0% під час зваження за ступенем кредитного ризику згідно з Інструкцією № 368;

3) балансову вартість / частину балансової вартості активу та/або фінансового зобов'язання, що пов'язано з наданням експортного кредиту, повністю забезпечену забезпеченням, що відповідає принципам прийнятності забезпечення, визначеним Положенням № 351, у вигляді гарантій / резервних акредитивів центральних органів виконавчої влади іншої країни, ніж Україна, – якщо до активу / фінансового зобов'язання за операцією з центральним органом виконавчої влади такої країни застосовується вага ризику 0% під час зваження за ступенем кредитного ризику згідно з Інструкцією № 368;

4) балансову вартість активу, що виник унаслідок здійснення банком / учасником банківської групи, який є учасником клірингу, операції з центральним контрагентом щодо цінних паперів / деривативів на користь клієнта, за умови, якщо немає в банку / учасника банківської групи зобов'язання здійснити відшкодування збитків клієнту за такими операціями в разі невиконання центральним контрагентом своїх зобов'язань;

5) балансову вартість активу, що виник унаслідок здійснення банком / учасником банківської групи розрахунків за операціями Центрального депозитарію цінних паперів;

б) балансову вартість активу, що перебуває в довірчому управлінні банку / учасника банківської групи на підставі договору управління майном, який відповідає одночасно таким умовам:

обліковується на позабалансовому рахунку;

не відповідає критеріям визнання згідно з МСФЗ 9;

не підлягає включенню до консолідованої фінансової звітності згідно з вимогами міжнародного стандарту фінансової звітності 10 “Консолідована фінансова звітність”.

II. Розрахунок розміру експозиції за активом

11. Банк визначає розмір експозиції за активом (крім деривативу) із дотриманням вимог пункту 9 розділу I цього Положення та таких додаткових вимог:

1) розмір експозиції за активом дорівнює балансовій вартості активу;

2) активи та зобов'язання за рахунками клієнтів, щодо яких застосовується консолідація грошових коштів, можуть згортатися за дотримання умов, установлених у пункті 12 розділу II цього Положення;

3) активи та зобов'язання за операціями репо / зворотного репо не згортаються, за винятком згортання дебіторської заборгованості та кредиторської заборгованості за цими операціями з одним контрагентом за дотримання вимог, установлених у пункті 13 розділу II цього Положення.

12. Банк має право згортати активи та зобов'язання за рахунками клієнта / декількох клієнтів, щодо яких застосовується консолідація грошових коштів згідно з умовами договору / договорів банківських рахунків, укладеного / укладених з цим клієнтом / цими клієнтами, за одночасного дотримання таких умов:

1) банк / учасник банківської групи щодня перераховує дебетові та кредитові залишки за рахунками клієнта / декількох клієнтів на окремий рахунок (консолідований рахунок), у зв'язку з чим залишок коштів за включеними до консолідації рахунками на кінець дня дорівнює нулю та вимоги / зобов'язання за цими рахунками вважаються погашеними;

2) умовами договору / договорів банківських рахунків, укладеного / укладених між банком / учасником банківської групи та клієнтом / декількома клієнтами, щодо яких застосовується консолідація грошових коштів, визначено безумовне право банку / учасника банківської групи на здійснення перерахування залишків коштів за рахунками клієнта / декількох клієнтів на окремий рахунок (консолідований рахунок) у встановлений договором / договорами проміжок часу;

3) банк / учасник банківської групи здійснює нарахування процентів та/або комісії за рахунками клієнта / декількох клієнтів, щодо яких застосовується консолідація грошових коштів, на основі сукупних дебетових / кредитових залишків за балансовими рахунками клієнта / декількох клієнтів, що включені до консолідації.

13. Банк має право згортати балансову вартість дебіторської заборгованості з балансовою вартістю кредиторської заборгованості за операціями репо / зворотного репо з одним контрагентом за одночасного дотримання таких вимог:

1) дати розрахунку за дебіторською заборгованістю та за кредиторською заборгованістю за всіма операціями репо / зворотного репо з контрагентом збігаються;

2) юридично забезпечено право банку на згортання дебіторської та кредиторської заборгованості до настання події дефолту / неплатоспроможності / банкрутства контрагента, а також у разі їх настання;

3) сторони за операціями репо / зворотного репо мають намір здійснити розрахунки на нетто-основі або здійснити взаємне погашення зобов'язань одночасно.

III. Розрахунок розміру експозиції за деривативами

14. Банк розраховує розмір експозиції за деривативами із застосуванням одного з таких підходів:

1) на індивідуальній основі згідно з пунктом 21 розділу III цього Положення, що передбачає розрахунок розміру експозиції за кожним деривативом окремо, – якщо деривативи не є предметом угоди щодо неттінгу або не дотримано вимог, установлених у пункті 15 розділу III цього Положення;

2) на груповій основі згідно з пунктом 22 розділу III цього Положення, що передбачає розрахунок розміру експозиції сукупно за всіма деривативами, які є

предметом угоди щодо неттінгу з контрагентом, – якщо деривативи є предметом угоди щодо неттінгу та дотримано вимоги, установлені в пункті 15 розділу III цього Положення.

15. Банк має право розраховувати розмір експозиції за деривативами на груповій основі за умови одночасного дотримання таких вимог:

1) припинення зобов'язань за деривативами здійснюється згідно з угодою щодо неттінгу, укладеною між банком / учасником банківської групи та контрагентом;

2) угода щодо неттінгу передбачає, що:

проведення неттінгу, ліквідаційного неттінгу зобов'язань за деривативами здійснюється у спосіб, визначений Законом про ринки капіталу, або якщо контрагент є нерезидентом та угода щодо неттінгу укладена відповідно до законодавства іншого, ніж законодавство України, – у спосіб, визначений законодавством цієї країни;

наслідком проведення неттінгу, ліквідаційного неттінгу є припинення всіх первісних зобов'язань сторін за деривативами та їх заміна новим нетто-зобов'язанням, на підставі якого здійснюються остаточні розрахунки між сторонами угоди щодо неттінгу;

3) угода щодо неттінгу не містить:

будь-яких умов / підстав, за яких сума вимог та зобов'язань банку / учасника банківської групи може перевищувати суму його вимог / зобов'язань, визначених за результатами проведення неттінгу, ліквідаційного неттінгу, включаючи випадок неплатоспроможності контрагента;

положень, які передбачають право однієї сторони за угодою не виконувати зобов'язань за угодою або здійснити їх в обмеженому розмірі в разі невиконання зобов'язань за угодою іншою стороною, включаючи випадок, коли сторона, яка не виконала зобов'язань, вважатиметься кредитором у разі зарахування зустрічних однорідних вимог за угодою на дату такого невиконання (walk-away clause);

4) угода щодо неттінгу є дійсною та законною;

5) положення угоди щодо неттінгу є безвідкличними та обов'язковими до виконання;

6) процедури з внутрішнього контролю банку забезпечують моніторинг та своєчасну оцінку дотримання вимог, установлених у підпунктах 1–5 пункту 15 розділу III цього Положення, з урахуванням змін у законодавстві України та інших країн, визначених у підпункті 2 пункту 16 розділу III цього Положення;

7) актуальний на дату розрахунку юридичний висновок, складений згідно з пунктом 16 розділу III цього Положення, підтверджує відповідність угоди щодо неттінгу вимогам, установленим у пункті 15 розділу III цього Положення (далі – Юридичний висновок про відповідність угоди щодо неттінгу).

16. Юридичний висновок про відповідність угоди щодо неттінгу:

1) складається юридичним підрозділом банку в письмовій формі за підписом керівника цього підрозділу;

2) готується з урахуванням результатів аналізу норм законодавства України та, якщо контрагент є нерезидентом та/або угода щодо неттінгу укладена відповідно до законодавства іншого, ніж законодавство України, з урахуванням результатів аналізу норм:

законодавства держави реєстрації контрагента;

законодавства держави реєстрації філії / відділення контрагента – якщо стороною за деривативом є філія / відділення контрагента, зареєстрована / зареєстроване в іншій державі, ніж контрагент;

законодавства держави, яке застосовується до деривативів, які є предметом угоди щодо неттінгу;

законодавства держави, яке застосовується під час проведення неттінгу, ліквідаційного неттінгу за деривативами;

3) містить результати аналізу, проведеного згідно з підпунктом 2 пункту 16 розділу III цього Положення, та обґрунтовані висновки щодо відповідності угоди щодо неттінгу вимогам, установленим у пункті 15 розділу III цього Положення;

4) переглядається на предмет його актуальності з періодичністю, визначеною у внутрішньобанківському положенні.

17. Банк зобов'язаний повідомляти Національний банк про прийняття ним рішення щодо розрахунку розміру експозицій за деривативами на груповій основі.

Таке повідомлення надсилається до Національного банку:

1) за підписом голови правління банку;

2) не пізніше п'ятого робочого дня з дня прийняття такого рішення;

3) в один із таких способів:

на паперових носіях з одночасним поданням електронної копії документа без накладання кваліфікованого електронного підпису (далі – КЕП). Електронна копія документа надається на цифрових носіях або надсилається засобами

електронної пошти на офіційну електронну поштову скриньку Національного банку, або іншими засобами електронного зв'язку, які використовуються Національним банком для електронного документообігу;

у формі електронного документа, підписаного шляхом накладання КЕП, або електронної копії документа, засвідченої КЕП, засобами електронної пошти на офіційну електронну поштову скриньку Національного банку або іншими засобами електронного зв'язку, які використовуються Національним банком для електронного документообігу, та з дотриманням вимог пункту 7 глави 1 розділу I Положення № 196;

4) разом із запевненням щодо дотримання вимог, установлених у пункті 15 розділу III цього Положення;

5) разом з Юридичним висновком про відповідність угоди щодо неттінгу, що складений відповідно до вимог пункту 16 розділу III цього Положення.

18. Банк у разі виявлення невідповідності угоди щодо неттінгу, на підставі якої розмір експозиції за деривативами визначається на груповій основі, вимогам пункту 15 розділу III цього Положення, не пізніше наступного робочого дня з дати виявлення цієї невідповідності:

1) приймає рішення про припинення розрахунку розміру експозиції за такими деривативами на груповій основі та здійснення подальшого його розрахунку на індивідуальній основі;

2) повідомляє Національний банк про виявлення невідповідності та прийняте рішення в один із способів, установлених у підпункті 3 пункту 17 розділу III цього Положення.

19. Національний банк у разі виявлення за результатами безвиїзного банківського нагляду / інспекційної перевірки недотримання вимог пункту 15 розділу III цього Положення надсилає до банку лист з інформацією про встановлену невідповідність.

20. Банк припиняє розрахунок на груповій основі розміру експозиції за деривативами, включеними до угоди щодо неттінгу з контрагентом, не пізніше наступного робочого дня після настання однієї з таких обставин:

1) прийняття банком рішення про припинення розрахунку розміру експозиції за деривативами на груповій основі та здійснення подальшого його розрахунку на індивідуальній основі;

2) отримання від Національного банку листа про недотримання вимог, установлених у пункті 15 розділу III цього Положення, щодо застосування банком розрахунку розміру експозиції за деривативами на груповій основі.

21. Банк розраховує розмір експозиції за деривативом на індивідуальній основі за такою формулою:

$$EXP_{\text{Инд}} = 1,4 \cdot (RC_{\text{Инд}} + PFE) \quad (2),$$

де $EXP_{\text{Инд}}$ – розмір експозиції за деривативом з контрагентом;

$RC_{\text{Инд}}$ – поточна вартість заміщення за деривативом, розрахована згідно з пунктами 23, 25 розділу III цього Положення;

PFE – потенційний майбутній розмір експозиції за деривативом, розрахований згідно з пунктами 26–31 розділу III цього Положення.

22. Банк розраховує розмір експозиції за деривативами з контрагентом на груповій основі за такою формулою:

$$EXP_{\text{Гр}} = 1,4 \cdot (RC_{\text{Гр}} + \sum_{i=1}^n PFE_i) \quad (3),$$

де $EXP_{\text{Гр}}$ – розмір експозиції за деривативами, які є предметом угоди щодо нетінгу з контрагентом;

$RC_{\text{Гр}}$ – поточна вартість заміщення за деривативами, які є предметом угоди щодо нетінгу з контрагентом, розрахована згідно з пунктами 24, 25 розділу III цього Положення;

n – кількість деривативів, які є предметом угоди щодо нетінгу з контрагентом;

i – порядковий номер деривативу, який є предметом угоди щодо нетінгу з контрагентом;

PFE_i – потенційний майбутній розмір експозиції за i -им деривативом, який є предметом угоди щодо нетінгу з контрагентом, розрахований згідно з пунктами 26–31 розділу III цього Положення.

23. Банк під час розрахунку розміру експозиції за деривативом на індивідуальній основі визначає $RC_{\text{Инд}}$ таким чином:

1) якщо банк / учасник банківської групи здійснює операцію з контрагентом на умовах маржинальної угоди на регульованому ринку капіталу та/або зобов'язання за такою операцією підлягають клірингу через центрального контрагента, то банк визначає $RC_{\text{Инд}}$ за такою формулою:

$$RC_{\text{Инд}} = TH + MTA \quad (4),$$

де TN – розмір маржинального порогу, менше якого банк / учасник банківської групи не має права вимагати поставку забезпечення за деривативом згідно з маржинальною угодою;

MTA – мінімальна сума переказу згідно з маржинальною угодою;

2) в інших випадках – за такою формулою:

$$RC_{\text{Інд}} = \max \{CMV, 0\} \quad (5),$$

де CMV – поточна ринкова ціна деривативу на дату розрахунку.

24. Банк під час розрахунку розміру експозиції за деривативами на груповій основі визначає значення $RC_{\text{Гр}}$ із застосуванням вимог пункту 23 розділу III цього Положення щодо визначення значення $RC_{\text{Інд}}$ з урахуванням таких особливостей:

1) банк визначає значення показників TN та MTA як відповідні величини, визначені умовами маржинальної угоди за всіма деривативами, які є предметом угоди щодо неттінгу.

Банк, який має декілька маржинальних угод щодо деривативів, уключених до угоди щодо неттінгу, розраховує значення показників TN та MTA як сукупну суму відповідних величин, визначених щодо кожної такої маржинальної угоди;

2) банк визначає значення показника CMV як суму відповідних величин, визначених за всіма деривативами, які є предметом угоди щодо неттінгу, з урахуванням результатів взаємозаліку позитивної та від'ємної поточної ринкової ціни деривативів.

25. Банк під час визначення значення $RC_{\text{Інд}} / RC_{\text{Гр}}$ визначає поточну ринкову ціну деривативу не рідше, ніж один раз на місяць.

26. Банк визначає значення PFE за такою формулою:

$$PFE = 0,42 \cdot K \cdot NA \quad (6),$$

де K – коефіцієнт зміни майбутньої потенційної вартості деривативу, визначений згідно з додатком до цього Положення залежно від виду деривативу;

NA – розрахункова умовна сума деривативу, визначена згідно з пунктами 28–31 розділу III цього Положення.

27. Банк під час визначення значення PFE згідно з пунктом 26 розділу III цього Положення має право використовувати коефіцієнт 0,21 замість коефіцієнта 0,42, якщо банк / учасник банківської групи, який є учасником

клірингу, здійснює операції щодо деривативів із центральним контрагентом на користь клієнта.

28. Банк визначає значення NA на дату розрахунку для:

1) деривативів, визначених у колонці 2 рядка 1 таблиці додатка до цього Положення, згідно з вимогами пунктів 29, 30 розділу III цього Положення;

2) деривативів, визначених у колонці 2 рядків 2–5 таблиці додатка до цього Положення, згідно з вимогами пунктів 29–31 розділу III цього Положення.

29. Банк визначає значення NA для деривативу, що належить до деривативів, визначених у колонці 2 рядка 1 таблиці додатка до цього Положення, таким чином:

1) якщо умовна сума деривативу є фіксованою величиною, то значення NA дорівнює фіксованому значенню умовної суми деривативу;

2) якщо умовна сума деривативу є змінною величиною, то:
якщо умовна сума деривативу є детермінованою величиною, то значення NA розраховується згідно з пунктом 30 розділу III цього Положення як середньозважене значення умовної суми деривативу;

якщо умовна сума деривативу є стохастичною величиною, то значення NA дорівнює поточній ринковій ціні базового активу / базового показника деривативу, на підставі якого визначається розмір платежів між банком / учасником банківської групи та контрагентом;

3) якщо умовами деривативного контракту передбачено здійснення більше ніж однієї операції з обміну базового активу між банком / учасником банківської групи та контрагентом, то значення NA дорівнює умовній сумі активу за деривативом, помноженій на кількість операцій з обміну, які залишилися здійснити між банком / учасником банківської групи та контрагентом;

4) якщо умовами деривативного контракту передбачено застосування функції множення для визначення розміру платежів за таким інструментом, то значення NA дорівнює умовній сумі деривативу, скоригованій на таку функцію множення.

30. Банк визначає значення NA як середньозважене значення умовної суми деривативу, якщо умовна сума деривативу є детермінованою величиною, за такою формулою:

$$NA = \sum_{p=1}^q \frac{NA_p}{T_p} \quad (7),$$

де q – кількість p -х часових проміжків згідно з умовами деривативного контракту;

p – порядковий номер часового проміжку, протягом якого NA_p є сталою величиною;

NA_p – величина умовної суми деривативу, яка є сталою (фіксованою) для часового періоду T_p ;

T_p – часовий проміжок, протягом якого NA_p є сталою величиною, виражений як частка часового періоду, що залишився до дати остаточного розрахунку за деривативом.

31. Банк визначає значення NA для деривативу, що належить до деривативів, визначених у колонці 2 рядків 2–5 таблиці додатка до цього Положення, таким чином:

1) значення NA для деривативу, базовим активом якого є іноземна валюта або інший дериватив, базовим показником якого є курс валют, дорівнює: умовній сумі деривативу – якщо умовами деривативного контракту передбачено розрахунок за операцією на нетто-основі;

вартості вимог / зобов'язань в іноземній валюті за деривативом, визначеній у гривні за офіційним курсом Національного банку на дату розрахунку, – якщо умовами деривативного контракту передбачено розрахунок за операцією на бруто-основі та одна із сторін деривативного контракту здійснює платежі у гривні;

вартості вимог / зобов'язань в іноземній валюті, яка є більшою порівняно із зобов'язаннями / вимогами в іншій іноземній валюті, визначеними в гривні за офіційним курсом Національного банку на дату розрахунку, – якщо умовами деривативного контракту передбачено розрахунок за операцією на бруто-основі та сторони деривативного контракту здійснюють платежі в іноземній валюті;

2) значення NA для деривативу, базовим активом якого є цінний папір, золото, продукція, дорівнює:

умовній сумі деривативу – якщо деривативний контракт визначає умовну суму;

поточній ринковій ціні одиниці базового активу, помноженій на кількість такого базового активу, – якщо деривативний контракт не визначає умовної суми.

32. Банк розраховує розмір експозиції за позабіржовим деривативом на індивідуальній основі за такою формулою:

$$EXP_{\text{ПБінд}} = \max \{0; (EXP_{\text{Інд}} - CVA)\} \quad (8),$$

де $EXR_{ПБінд}$ – розмір експозиції за позабіржовим деривативом з контрагентом;
 $EXR_{Інд}$ – розмір експозиції за позабіржовим деривативом з контрагентом, розрахований згідно з вимогами пункту 21 розділу III цього Положення;

CVA – розмір переоцінки позабіржового деривативу з контрагентом, яка відбулася внаслідок зміни його справедливої вартості через погіршення кредитоспроможності контрагента, визначений на дату розрахунку починаючи з дати операції без урахування переоцінки на суму власного кредитного ризику.

33. Банк розраховує розмір експозиції за позабіржовими деривативами з контрагентом на груповій основі за такою формулою:

$$EXR_{ПБгр} = \max \{0; (EXR_{Гр} - \sum_{j=1}^m CVA_j)\} \quad (9),$$

де $EXR_{ПБгр}$ – розмір експозиції за позабіржовими деривативами, які є предметом угоди щодо неттінгу з контрагентом;

$EXR_{Гр}$ – розмір експозиції за позабіржовими деривативами, які є предметом угоди щодо неттінгу з контрагентом, розрахований згідно з вимогами пункту 22 розділу III цього Положення в разі дотримання вимог пункту 15 розділу III цього Положення;

m – кількість позабіржових деривативів, які є предметом угоди щодо неттінгу з контрагентом;

j – порядковий номер позабіржового деривативу, який є предметом угоди щодо неттінгу з контрагентом;

CVA_j – розмір переоцінки j -го позабіржового деривативу, яка відбулася внаслідок зміни його справедливої вартості через погіршення кредитоспроможності контрагента, визначений на дату розрахунку починаючи з дати операції без урахування переоцінки на суму власного кредитного ризику.

34. Банк визначає виключно на індивідуальній основі розмір експозиції за деривативом, якому властивий специфічний ризик втрати напряму та за яким контрагент і емітент базового активу є пов'язаними особами.

Розмір експозиції за таким деривативом дорівнює розміру очікуваного збитку, який розрахований банком ґрунтуючись на умовах деривативного контракту та із застосуванням припущення, що на дату розрахунку настав дефолт емітента базового активу за цим деривативом.

Банк застосовує припущення про дефолт емітента базового активу під час розрахунку розміру експозиції за деривативом, базовий показник якого визначається на підставі індексу, до індексного кошика якого включено цей базовий актив, за умови, що його частка в індексному кошику дорівнює п'яти відсоткам сукупних активів індексного кошика або є більшою.

IV. Розрахунок розміру надбавки за кредитний ризик контрагента за операціями репо / зворотного репо

35. Банк розраховує розмір надбавки за кредитний ризик контрагента за операціями репо / зворотного репо із застосуванням одного з двох підходів:

1) на індивідуальній основі згідно з пунктом 37 розділу IV цього Положення, що передбачає розрахунок розміру надбавки за кредитний ризик контрагента за кожною операцією окремо, – якщо операції репо / зворотного репо не є предметом угоди щодо неттінгу або не дотримано вимог, установлених у пункті 36 розділу IV цього Положення;

2) на груповій основі згідно з пунктом 39 розділу IV цього Положення, що передбачає розрахунок розміру надбавки за кредитний ризик контрагента сукупно за всіма операціями, які є предметом угоди щодо неттінгу, – якщо операції репо / зворотного репо є предметом угоди щодо неттінгу та дотримано вимоги, установлені в пункті 36 розділу IV цього Положення.

36. Банк має право розраховувати розмір надбавки за кредитний ризик контрагента на груповій основі за умови одночасного дотримання таких вимог:

1) операції репо / зворотного репо з контрагентом здійснюються згідно з угодою щодо неттінгу, укладеною між банком / учасником банківської групи та контрагентом;

2) угода щодо неттінгу є дійсною, законною та передбачає обов'язкове проведення неттінгу за зобов'язаннями банку / учасника банківської групи та контрагента;

3) угода щодо неттінгу передбачає, що:

сторона, яка не порушила зобов'язань за угодою, має право на своєчасне (швидко) проведення неттінгу в разі невиконання іншою стороною своїх зобов'язань за цією угодою, включаючи випадок банкрутства / неплатоспроможності іншої сторони;

наслідком проведення неттінгу є припинення всіх первісних зобов'язань сторін за операціями та їх заміна новим нетто-зобов'язанням, на підставі якого здійснюються остаточні розрахунки між сторонами угоди щодо неттінгу;

4) процедури з внутрішнього контролю банку забезпечують моніторинг та своєчасну оцінку відповідності угоди щодо неттінгу вимогам, установленим у підпунктах 2, 3 пункту 36 розділу IV цього Положення, з урахуванням змін у законодавстві України та інших країн, дія законодавства яких поширюється на цю угоду;

5) банк має в наявності обґрунтований письмовий Юридичний висновок про відповідність угоди щодо нетінгу вимогам, установленим у підпунктах 2–4 пункту 36 розділу IV цього Положення.

37. Банк розраховує розмір надбавки за кредитний ризик контрагента на індивідуальній основі за такою формулою:

$$E_{i \text{ ІНД}}^* = \max \{0; E_i - C_i\} \quad (10),$$

де $E_{i \text{ ІНД}}^*$ – розмір надбавки за кредитний ризик контрагента за операцією репо / зворотного репо;

E_i – справедлива вартість цінних паперів або коштів, наданих банком / учасником банківської групи за операцією репо / зворотного репо;

C_i – справедлива вартість цінних паперів або коштів, отриманих банком / учасником банківської групи за операцією репо / зворотного репо.

38. Банк має право під час розрахунку розміру $E_{i \text{ ІНД}}^*$ визначити, що розмір надбавки за кредитний ризик контрагента за операцією зворотного репо дорівнює нулю, за одночасного дотримання таких умов:

1) операція зворотного репо не є предметом угоди щодо нетінгу;

2) не дотримуються вимоги, установлені в пункті 13 розділу II цього Положення.

39. Банк розраховує розмір надбавки за кредитний ризик контрагента за операціями репо / зворотного репо на груповій основі за такою формулою:

$$E_{i \text{ ГР}}^* = \max \{0; (\sum_k^l E_k - \sum_k^l C_k)\} \quad (11),$$

де $E_{i \text{ ГР}}^*$ – розмір E_i^* за операціями репо / зворотного репо, які є предметом угоди щодо нетінгу з контрагентом;

k – порядковий номер угоди щодо нетінгу, предметом якої є операції репо / зворотного репо з контрагентом;

l – кількість угод щодо нетінгу, укладених між банком та контрагентом;

E_k – справедлива вартість цінних паперів або коштів, наданих банком / учасником банківської групи за операціями репо / зворотного репо, які є предметом k -ї угоди щодо нетінгу;

C_k – справедлива вартість цінних паперів або коштів, отриманих банком / учасником банківської групи за операціями репо / зворотного репо, які є предметом k -ї угоди щодо нетінгу.

40. Банк для цілей розрахунку надбавки за кредитний ризик контрагента за операцією репо / зворотного репо вважає контрагентом також юридичну особу, яка надає агентські послуги за операцією репо / зворотного репо та отримала забезпечення, надане за операцією репо / зворотного репо, для його зберігання та управління.

41. Банк у разі надання банком / учасником банківської групи послуг агента за операцією репо / зворотного репо, що здійснюється між двома контрагентами, які передбачають надання банком / учасником банківської групи гарантії та/або здійснення відшкодування понесених витрат контрагенту / контрагентам за операцією, включає активи та фінансові зобов'язання, що виникають за такими операціями, до розрахунку сукупних активів та позабалансових зобов'язань таким чином:

1) якщо згідно з агентським договором передбачається надання банком / учасником банківської групи гарантії та/або здійснення відшкодування понесених витрат одному з контрагентів за операцією та розмір такої гарантії / відшкодування не перевищує розміру різниці між справедливою вартістю цінних паперів / коштів, наданих одним контрагентом за операцією, та справедливою вартістю забезпечення, наданого іншим контрагентом за операцією, – до сукупних активів та позабалансових зобов'язань уключається розмір надбавки за кредитний ризик контрагента, розрахований згідно з пунктами 35–39 розділу IV цього Положення стосовно такої операції;

2) якщо згідно з агентським договором передбачається надання банком / учасником банківської групи гарантії та/або здійснення відшкодування понесених витрат одному з контрагентів за операцією та розмір такої гарантії / відшкодування перевищує розмір різниці між справедливою вартістю цінних паперів / коштів, наданих одним контрагентом за операцією, та справедливою вартістю забезпечення, наданого іншим контрагентом за операцією, – до сукупних активів та позабалансових зобов'язань уключаються такі величини:

розмір надбавки за кредитний ризик контрагента, розрахований згідно з пунктами 35–39 розділу IV цього Положення стосовно такої операції;

балансова вартість активу за такою операцією;

3) якщо згідно з агентським договором передбачається надання банком / учасником банківської групи гарантії та/або здійснення відшкодування понесених витрат обом контрагентам за операцією – до сукупних активів та позабалансових зобов'язань уключаються такі величини щодо кожного контрагента:

розмір надбавки за кредитний ризик контрагента, розрахований згідно з пунктами 35–39 розділу IV цього Положення відносно контрагента, – якщо

дотримуються умови, визначені в підпункті 1 пункту 41 розділу IV цього Положення до операції банку / учасника банківської групи з контрагентом;

розмір надбавки за кредитний ризик контрагента, розрахований відносно контрагента згідно з пунктами 35–39 розділу IV цього Положення, та балансова вартість активу за такою операцією відносно контрагента – якщо дотримуються умови, визначені в підпункті 2 пункту 41 розділу IV цього Положення до операції банку / учасника банківської групи з контрагентом.

V. Розрахунок розміру експозиції за позабалансовим зобов'язанням

42. Банк під час розрахунку розміру експозиції за позабалансовим зобов'язанням:

1) включає фінансове зобов'язання в розмірі, визначеному згідно з пунктом 43 розділу V цього Положення;

2) включає актив у довірчому управлінні за його балансовою вартістю;

3) не включає зобов'язання за деривативом.

43. Банк визначає розмір фінансового зобов'язання для включення до розрахунку розміру експозиції за позабалансовим зобов'язанням згідно з підпунктом 1 пункту 42 розділу V цього Положення із застосуванням одного з двох способів:

1) обсяг наданого банком / учасником банківської групи фінансового зобов'язання, зменшений на суму оціночного резерву під очікувані кредитні збитки, сформованого відповідно до вимог міжнародних стандартів фінансової звітності, зважується на значення коефіцієнта кредитної конверсії (CCF), визначеного згідно з вимогами Положення № 351, з урахуванням особливостей, установлених у пункті 44 розділу V цього Положення;

2) обсяг наданого банком / учасником банківської групи фінансового зобов'язання, зважений на значення коефіцієнта кредитної конверсії (CCF), визначеного згідно з вимогами Положення № 351, з урахуванням особливостей, установлених у пункті 44 розділу V цього Положення, зменшується на суму оціночного резерву під очікувані кредитні збитки, сформованого відповідно до вимог міжнародних стандартів фінансової звітності.

44. Значення коефіцієнта кредитної конверсії (CCF) для фінансових зобов'язань, що належать до четвертої групи згідно з додатком 5 до Положення № 351, становить 0,1.

Додаток
до Положення про порядок розрахунку
банками України та банківськими групами
значення коефіцієнта левериджу
(пункт 26 розділу III)

Визначення коефіцієнта зміни майбутньої
потенційної вартості деривативу

Таблиця

№ з/п	Вид деривативу	Значення коефіцієнта зміни майбутньої потенційної вартості деривативу
1	2	3
1	Деривативи, базовим показником яких є процентні ставки, дохідність, індекси	0,5%, помножені на кількість років дії деривативного контракту
2	Деривативи, базовим активом яких є іноземна валюта, інші деривативні контракти, базовим показником яких є курс валют	4%
3	Деривативи, базовим активом яких є золото та інші товари, крім електричної енергії	18%
4	Деривативи, базовим активом яких є електрична енергія	40%
5	Деривативи, базовим активом яких є пайові цінні папери	32%

1. Пояснення до таблиці додатка:

1) значення коефіцієнта зміни майбутньої потенційної вартості деривативу для деривативу, який характеризується ринковою поведінкою, властивою для базового показника / базового активу, зазначеного в колонці 2 рядків 1–5 таблиці додатка до Положення про порядок розрахунку банками України та банківськими групами значення коефіцієнта левериджу (далі – Положення), дорівнює значенню колонки 3 відповідного рядка таблиці додатка до Положення;

2) кількість років дії деривативного контракту, зазначеного в колонці 3 рядка 1 таблиці додатка до Положення, дорівнює одному із таких значень: кількості повних років строку дії деривативного контракту (початковий строк погашення);

величині, розрахованій як кількість повних років, що залишилася з дати розрахунку експозиції за деривативом до дати остаточного розрахунку за операцією (залишковий строк погашення).

Зміна способу визначення кількості років між датою операції та датою розрахунку за операцією не дозволяється.